

Către: Dl Igor DODON,
Președintele Republicii Moldova

Dna Zinaida GRECEANÎ,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

Dl Ion CHICU,
Prim-ministru al Republicii Moldova

Copie: Comisia Parlamentară Economie, Buget și Finanțe

Ministerul Economiei și Infrastructurii

Nr. 17/20-AP din 14.02.2020

Ref.: Document de poziție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înregistrat în Parlament cu nr. 97/2018 (Legea comerțului interior, nr.231/2010)

Stimate Domnule Președinte,
Stimată Doamna Președinte,
Stimate Domnule Prim-ministru,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și în contextul modificării Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, comunică următoarele.

Reiterăm că EBA Moldova susține necesitatea promovării și sprijinirii producătorilor autohtoni prin elaborarea de proiecte naționale pentru stimularea investițiilor în tehnologii noi, promovarea brandului autohton al produselor alimentare prin campanii media, stimulând astfel competitivitatea producătorilor locali, activități de marketing/comunicare pentru stimularea populației de a consuma produsele autohtone generând în același timp creșterea cererii pe piața a produselor calitative. Însă, primordial este promovarea unei politici echitabile și echilibrate între toți operatorii de pe piață, asigurând funcționarea principiilor de concurență loială.

Aducem la cunoștință că pe parcursul anilor 2018 și 2019 au fost organizate mai multe ședințe și discuții asupra prevederilor proiectului de lege, în special celor ce țin de mărimea reducerilor comerciale, perioada de desfășurare a acțiunilor/activităților de marketing și publicitate, precum și expunerea pe raft a produselor alimentare autohtone în proporție de cel puțin 50% din lungimea liniară a raftului comercial, la care au participat toate părțile interesate (producători, rețele de retail locale și internaționale, autorități publice centrale, etc). Totodată, constatăm că **nu s-a ajuns la un consens** privind varianta finală a proiectului de către toți participanții la discuțiile date.

Ținem să menționăm că, economia Republicii Moldova este o economie de piață, iar Statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, precum și concurența loială. Adoptarea prevederilor nominalizate limitează în mod direct atât principiul libertății comerțului, garantat de Constituția RM (art. 9 și 126) cât și principiul libertății contractuale a partilor stabilit de legislația civilă în vigoare. Mai mult ca atât, reglementarea mărimii discountului său bonusului reprezintă o intervenție indirectă a statului în formarea prețurilor la produs, care va afecta direct consumatorul. La fel, la elaborarea proiectului de lege nu a fost luat în considerare existența diferitor forme de comerț prevăzute în art.7 a Legii 231/2010. Pornind de la faptul că fiecare dintre formele de comerț sunt, în esență activități diferite, care au reguli diferite de practicare, oportunitatea instituirii, în cazul dat a aceleiași marje maxime pentru reduceri trebuie să se facă pornind de la specificul fiecărei forme de comerț și de la consecințele pe care le poate produce o abordare unitară comercianților din fiecare categorie. Până în prezent discuțiile au fost reduse doar la comerțul cu amănuntul,

prin urmare nu a fost efectuat nici impactul pe care îl poate avea o asemenea reglementare asupra altor tipuri de comerț.

Adițional, subliniem că urgentarea aprobării proiectului de lege dat va încălca în mod vădit angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul Acordului de Asociere RM/UE (art. 152), precum și angajamentele față de Organizația Mondială a Comerțului (art. 3 al GATT), care prevăd oferirea unui tratament pentru produsele importate nu mai puțin favorabil decât cel acordat produselor similare de origine națională.

În aceeași ordine de idei, dorim să Vă alertăm referitor la practica României în acest domeniu, care a generat un precedent și anume, după includerea limitărilor ce țin de plafonul reducerilor comerciale, desfășurarea acțiunilor de publicitate și expunerea pe raft a 50% din produse românești în cadrul legal, la 15 februarie 2017 Comisia Europeană a emis o notificare de încălcare de către Statul Român în legătura cu prevederile Legii 321/2009 privind comercializarea produselor alimentare.

Drept urmare, cu suportul Comisiei Europene, în februarie 2020 Romania a lansat procesul de modificare a Legii 321/2009¹, care conține eliminarea prevederilor (similare din proiectul MD de modificare a Legii 231/2010) referitoare la:

- obligația achiziționării în proporție de cel puțin 51% de pe lanțul alimentar scurt pentru produsele alimentare din carne, ouă, legume, fructe, miere de albine, lapte și produse de panificație;
- serviciile, discount-urile și orice alte taxe cerute de comercianți, producătorilor români de produse alimentare, care să nu depășească 5%;
- 50% din suprafața comercială să fie alocată produselor din România iar 20% din aceasta suprafața să fie rezervați pentru producători locali.

Totodată, la recomandarea Comisiei Europene noul proiect al României prevede posibilitatea și nu obligația în acordarea, prin înțelegerea părților în cadrul unei relații contractuale, spațiilor distincte de expunere și semnalizare la raft pentru fiecare produs alimentar, în funcție de țara de origine, pentru categoriile carne, ouă, legume, fructe, miere de albine, lapte și produse de panificație, precum și organizarea evenimentelor de promovare a produselor alimentare, cu respectarea legislației sanitar-veterinare în vigoare.

De asemenea, practica internațională prevede un șir de alte practici pentru susținerea producătorilor autohtoni, măsuri care derivă din strategiile naționale în domeniul agroalimentar, prin care se prioritizează dezvoltarea unor sectoare anumite, categorii de produse, ceea ce stă la baza unei colaborări dintre instituțiile relevante ale statului, producătorii și retaileri, astfel facilitând promovarea produselor autohtone în anumite perioade de timp.

În această ordine de idei, luând în considerare necesitatea și dreptul mediului privat în desfășurarea activităților sale economice cu protejarea concurenței loiale și apărarea drepturilor/intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale, precum și evitarea riscului de încălcare a angajamentelor internaționale la care RM este parte, intervenim cu solicitarea de a stopa și a revizui acest proiect de lege și eventual organizarea unei ședințe dedicate cu toți factorii implicați pe platforma Comisiei Parlamentare de profil, pentru a identifica soluții optime și viabile pentru depășirea situației create și îmbunătățirea proiectului de lege.

Cu deosebită considerație,

Mariana RUFA,
Director Executiv
Asociația Businessului European

¹ <http://www.cdep.ro/pls/caseta/eCasete.Lista?nrp=411&anp=2016>